

POWSTANIE STYCZNIOWE

Pakiet edukacyjny
Muzeum Historii Polski

Przedstawiciele stronnictwa „czerwonych”

1 ■ Po przeczytaniu biogramów dopasuj nazwiska działaczy stronnictwa „czerwonych” do tekstu.

Jarosław Dąbrowski, Agaton Giller, Konstanty Kalinowski

Syn niebogatego szlachcica z guberni grodzieńskiej kończył nauki w Petersburgu i przy gorącym patriotyzmie, odznaczał się krańcowymi teoriami, kochał lud, w nim widział przyszłość Polski, ale za surowo sądził szlachtę [...] Był najpiękniejszym, najczystszy przedstawicielem niezrównanego spiskowca; umiał pracować, poświęcać się i ukrywać. Teorie jego nieraz zbyt jaskrawe i niepraktyczne, logika skrzywiona a gwałtowna, ale potęża i prawda uczucia wielka; przezywano go chamem, on sam to miano podnosił i jakby się nim szczycił, występując ostro przeciw szlachcie [...] Spod jego pióra wychodziły pisemka dla ludu.

Pamiętniki Jakuba Gieysztor z lat 1857-1865, t 2, 1913

Redaktor nielegalnego pisma „Strażnica”. W czerwcu 1862 r. został członkiem Komitetu Centralnego Narodowego czerwonych, w którym opowiadał się przeciw szybkiemu wybuchowi powstania, będąc zwolennikiem dobrze przygotowanej, rojującej szanse powodzenia akcji militarnej. Był autorem wprowadzonej w życie koncepcji polskiego państwa podziemnego. Po upadku powstania pozostał na emigracji w Saksonii, w 1867 osiadł w Paryżu.

Polski Słownik Biograficzny; Uczestnicy ruchów wolnościowych w latach 1832-1855 (Królestwo Polskie). Przewodnik biograficzny, Ossolineum 1990

Oficer wojsk rosyjskich, od 1862 roku członek Komitetu Miejskiego, potem Komitetu Centralnego Narodowego. Jako naczelnik Warszawy umocnił organizację miejską „czerwonych”, opracował także plan powstania; aresztowany w sierpniu 1862 r. nadal utrzymywał kontakty z planującymi powstanie. Po procesie podczas powstania w październiku 1864 r został skazany na 15 lat katorgi. W drodze na Sybir zbiegł, od 1865 przebywał we Francji, zginął na barykadzie Komuny Paryskiej w 1871 roku.

Na podstawie encyklopedia.pwn.pl

2 ■ Spośród wypisanych nazwisk działaczy politycznych czasu Powstania Styczniowego zaznacz przedstawicieli obozu „czerwonych”.

- Leopold Kronenberg
- ksiądz Stanisław Brzóska
- Andrzej Zamoyski
- Stefan Bobrowski

3 ■ Znając rolę Jarosława Dąbrowskiego w Powstaniu Styczniowym oraz jego późniejsze losy odpowiedz na pytanie: jakie cechy i działania Jarosława Dąbrowskiego były powodem wyemitowania w PRL banknotu o nominale 200 złotych z jego wizerunkiem?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kartę opracował: Adam Rębacz